



۶
فصل ششم

علم و عمل

- درس پانزدهم: میوه‌ی هنر
- درس شانزدهم: آداب مطالعه
- درس هفدهم: ستاره‌ی روشن

درس پانزدهم





میوه‌ی هنر

املا و دانش زبانی

با توجه به متن شعر، برای هریک از نشانه‌ها، واژه‌های مناسب بنویسید.

<p>.....</p>	←	ف
<p>.....</p>	←	ف
<p>.....</p>	←	ه
<p>.....</p>	←	ه

واژه‌های زیر را از متن درس بیابید و بنویسید. ۲


.....	←	واژه‌ای پنج حرفی که حرف چهارم آن «گ» باشد.	
.....	←	واژه‌ای شش حرفی که حرف اول آن «س» باشد.	
.....	←	واژه‌ای پنج حرفی که حرف چهارم آن «ت» باشد.	
.....	←	واژه‌ای چهار حرفی که حرف دوم آن «ذ» باشد.	


کدام یک از جمله‌های زیر **شبه جمله** هستند؟ ۳

یارب 

دریغ 

پس اعتدال نگاه باید داشت 

بار الها 

گشاده است بر ما، در راستی 

مخفف واژه‌های زیر را بنویسید. ۴

..... : پارسال 

..... : دیروز 

..... : گاه 



۱ داستان شعر را به نثر ساده بنویسید.

Blank writing area with horizontal lines for writing the answer to question 1.

۲ سرنوشت درختی را که امروز تبدیل به میز و نیمکت شده، از زبان خودش در پنج سطر بنویسید.

Blank writing area with horizontal lines for writing the answer to question 2.



بازسازی: بازسازی وقایع و رویدادها یکی از راه‌های تمرین در نویسندگی است؛ می‌توان رویدادهای کوچک را به صورت یک داستان کوتاه بازسازی کرد.

۱ داستان «درخت علم» را بازسازی کنید.

.....

.....

.....

۲ شعر «شیر خدا» را به نثر ساده بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

دریافت خود را از ضرب المثل «مار گزیده از ریسمان سیاه و سفید می ترسد»، در یک بند بنویسید.

Handwriting practice area with a blue border and floral decorations on the sides. The area contains five sets of horizontal dotted lines for writing.





درس شانزدهم

آداب مطالعه

املا و واژه‌آموزی

۱ در هر جمله، زیر شکل صحیح واژه‌های داخل کمانک، خط بکشید.

الف) باید دانست که جماعت، (لایق - لایغ) چه نوع سخن است.

ب) آگاه شدن از (اهوال - احوال) گذشتگان از فواید قصه‌خوانی است.

پ) از آداب حکایت‌گویی این است که سخنان محال و (گذاف - کزاف) نگوید.

ت) در نظم‌خوانی، چنان نکنند که (مستمع - مصتمع) ملول گردد.

۲ در جدول زیر، واژه‌های معنی‌دار از درس آمده است، آنها را پیدا کنید و بنویسید.

ر	ی	ص	ع	م	ظ	ن	س	ذ
ا	ن	ح	م	خ	ا	ج	ت	ل
غ	ت	ف	ص	و	ر	ژ	ا	ط
ب	ع	ز	ق	ا	ل	ی	خ	غ
ی	ب	و	ه	ن	ق	د	گ	پ
م	ر	ا	ن	ی	ط	ا	ل	س
ش	ت	ل	ا	د	ت	ع	ا	ک

.....
.....

۳ پنج واژه را که با «خوان» و «خوانی» ترکیب می‌شوند، بنویسید.

.....
.....	

۱ متن زیر را در یک بند ادامه دهید و عنوانی برای نوشته‌ی خود انتخاب کنید.

موضوع:

در اتاق نشسته بودم و به کتاب‌های کتابخانه نگاه می‌کردم. ناگهان چشمم به کتاب



۲ یکی از حکایت‌هایی را که تا به حال شنیده‌اید، به زبان ساده بنویسید.





ضرب المثل: عبارتی که در بردارنده‌ی نکته یا لطیفه یا پندی است و در میان مردم رایج است. استفاده‌ی به جا و مناسب از ضرب المثل، گفتار و نوشتار را شیرین و دلپذیر می کند.

۱ ضرب المثل «**کبوتر با کبوتر باز با باز، کند هم جنس با هم جنس پرواز**» را توضیح دهید.

.....

.....

.....

۲ دریافت خود را از ضرب المثل «**این دغل دوستان که می بینی، مگسانند گرد شیرینی**» بنویسید.

.....

.....

.....

.....

۳ دو ضرب المثلی را که در کتاب فارسی سال های گذشته آموخته اید، بنویسید.

.....

.....

درس هفدهم

ستاره‌ی روشن

املا و دانش زبانی



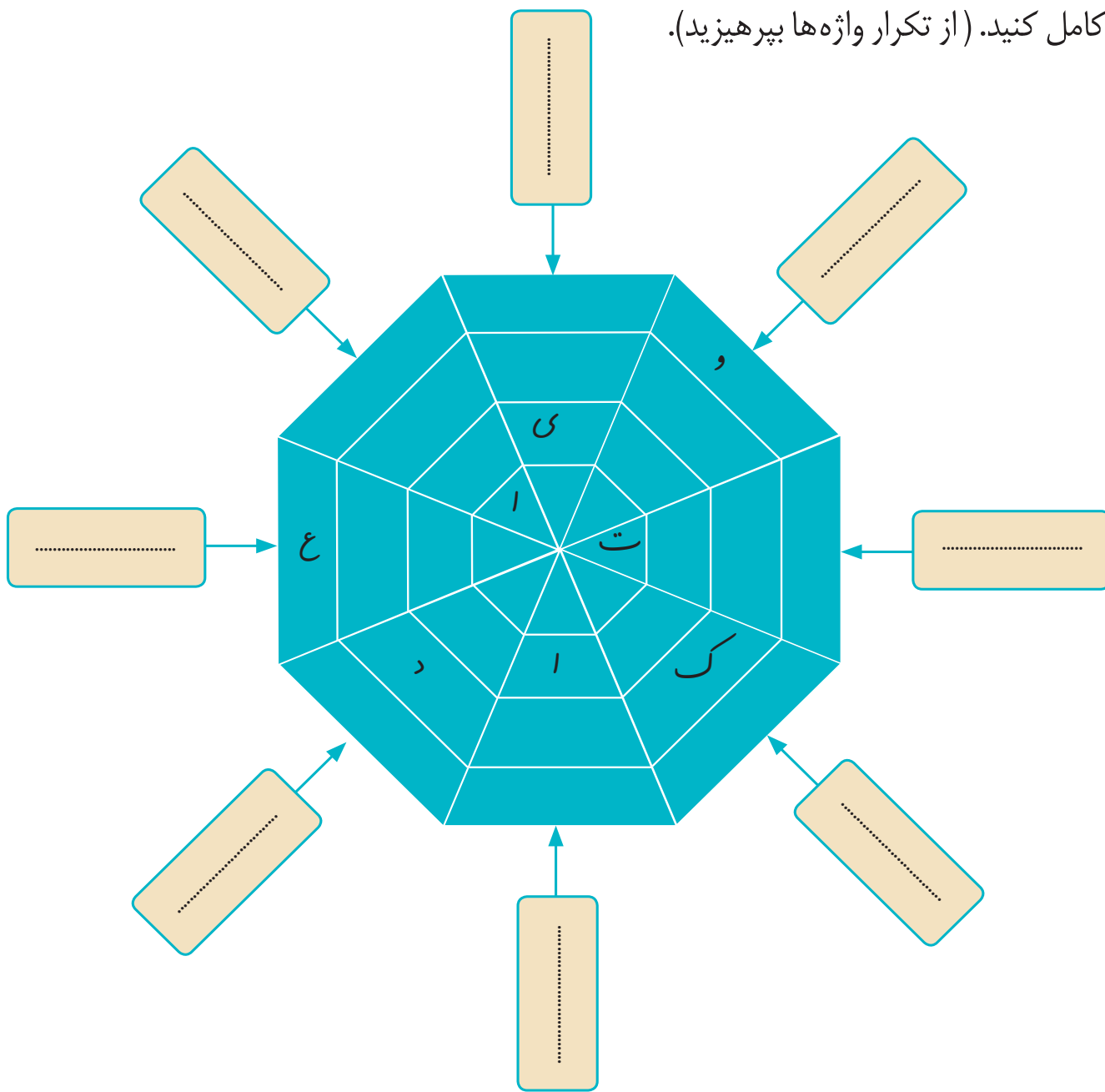
از متن درس، بندهایی را که هر دو واژه‌ی مشخص شده در آن به کار رفته است، پیدا کنید و بنویسید.

الف) وصیت، عزوجل

ب) زینهار، حرام



۲ با توجه به حروف نوشته شده در جدول، واژه‌های چهار حرفی را از متن درس پیدا و جدول را کامل کنید. (از تکرار واژه‌ها بپرهیزید).



۳ واژه‌های متضاد را در ابیات و عبارت‌های زیر بیابید.

الف) سخن در میان دو دشمن، چنان گوی که اگر دوست گردند، شرم زده نشوی. (سعدی)

ب) موج زخود رفته‌ای، تیز خرامید و گفت:


هستم اگر می‌روم، گر نروم نیستم. (اقبال لاهوری)

پ) دوستان و دشمنان را می‌شناسم من

زندگی را دوست دارم، مرگ را دشمن. (اخوان ثالث)

عبارت‌های زیر را مانند نمونه، به نثر ساده‌ی امروز، برگردانید. 

نثر کهن	نثر ساده‌ی امروز
نخست کسی، من باشم که بدو گروم.	من نخستین فردی باشم که به او ایمان آورم.
نیکویی گوید و زینهار بدی نکنید.	
راست گفتن پیشه کنید.	

عبارت زیر را در یک بند، کامل کنید. 

از دروغ گفتن دور باش چون

.....

.....

.....

.....

.....

.....



لطیفه‌ی ادبی: یکی از چیزهایی که به زیبایی و لطف نوشته می‌افزاید، استفاده از لطیفه است. لطیفه سخنی کوتاه و پرمعناست که به سادگی فهمیده می‌شود. لطیفه‌ها معمولاً آمیخته به طنز، حکمت و اندرز هستند و در قالب حکایت ظاهر می‌شوند.

۱ حکایت «نردبان فروش» از عبیدزاکانی را بخوانید و برداشت خود را از آن در چند سطر بنویسید.

«شخصی به کمک نردبان در باغ دیگری می‌رفت تا میوه بچیند، صاحب باغ سر رسید و گفت:

«در باغ من چه کار داری؟»

آن شخص گفت: «نردبان می‌فروشم.»

گفت: «نردبان در باغ من می‌فروشی؟»

گفت: «نردبان از آن من است، هر جا که خواستم می‌فروشم.»

۲ مفهوم ضرب المثل «به پایان آمد این دفتر، حکایت همچنان باقی است» را در یک بند توضیح دهید.



تا: حرفی است که میان عبارت‌ها و جمله‌ها می‌آید. در نمونه‌های زیر با کاربردهای آن آشنا می‌شوید:

(الف) گاهی «تا» مفهوم فاصله‌ی زمانی و مکانی را بیان می‌کند. به نمونه‌های زیر، توجه کنید:

■ از تهران تا شیراز فقط دشت و طبیعت را تماشا کردم.

■ از صبح تا شب، کار می‌کنیم.

(ب) گاهی کلمه‌ی «تا» به مفهوم «وقتی که، زمانی که و همین که، برای اینکه» به کار می‌رود.

به نمونه‌های زیر، توجه کنید:

■ تا او را دیدم، همه‌ی پرسش‌ها را فراموش کردم.

■ خیلی دویدم که به موقع برسم؛ تا رسیدم، آنها رفته بودند.

(پ) گاهی «تا» واحد شمارش هم هست. مثال:

■ او هر روز، بیست تا نان می‌گرفت.

■ به کتاب‌فروشی رفتیم و دو تا کتاب خریدم.

(ت) مفهوم «تا» را در هر یک از جمله‌های زیر، بنویسید.

■ آنها دام و تله می‌گذارند تا تو را در دام بیندازند.

■ می‌خواهم به مهدی کمک کنم تا درس‌هایش را بهتر یاد بگیرد.

■ از شام تا سحر بیدار بود.

■ تا کنون چند تا کتاب خوانده‌ای؟

■ تا شام، نیفتاد صدای تبر از گوش.



۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

زمانی دهد تخت و گنج و کلاه زمانی غم و رنج و خواری و چاه

چنین است، هر چند ما نیم دیر نه پیل سرافراز ماند نه شیر



۲ برای جدول زیر، سوالات مناسب طرح کنید.

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴
- ۵
- ۶

				س	پ	ی	د	← ۱				
				آ	ر	ا	س	ا	← ۲			
				ب	ر	ا	ف	ر	و	ت	ر	← ۳
				ف	ر	و	خ	ه	← ۴			
				د	ر	و	غ	آ	ز	م	ت	← ۵
				گ	ر	ا	ن	ا	م	ا	← ۶	
					ی	ی						
					ه							

دوست داری بهتر و بیشتر یاد بگیری؟

فهرستی از کتاب‌ها و رسانه‌های آموزشی
مناسب، برای پایه‌ی ششم ابتدایی



ردیف	عنوان	پدیدآورنده	ناشر	سال انتشار
علوم تجربی				
۱	بدن انسان	پنی اسمیت؛ حسین الوندی	محراب قلم	۱۳۹۰
۲	در سیاره‌ی ما چه خبر است؟	جان جاون؛ هایدی کروبی	شرکت انتشارات فنی ایران	۱۳۹۰
۳	مجموعه کتاب‌های ماشین‌های بسیار مفید: اهرم‌ها/ پیچ‌ها/ سطح‌های شیب‌دار و گوه‌ها/ چرخ‌ها/ قرقره‌ها	کریس آکسلید؛ احسان کاظمی و حمیدرضا غلامرضایی	نسل نواندیش	۱۳۹۰
فارسی				
۱	۱۰ قصه‌ی تصویری از هزار و یک شب	حسین فتاحی	قدیانی	۱۳۹۱
۲	خانه‌ی اسرارآمیز ۸: ملاقات با ضحاک ماردوش	بهروز وثیقی	ابوعطا	۱۳۹۱
۳	قصه‌های تصویری از بوستان: جوان بخشنده	مزگان شیخی	قدیانی	۱۳۹۰

۱۳۹۰	قدیانی	حسین فتاحی	قصه‌های تصویری از شاهنامه: رستم و کوه سپند	۴
۱۳۹۱	برف	مازیار بغلانی	قصه‌های شاهنامه: آرش کمانگیر، زال و سیمرغ، رستم و سهراب، کاوه آهنگر، هفت‌خان رستم	۵
۱۳۹۰	آبشن	کی‌شیوکومار؛ مهران محبویی	تدبیر شیر	۶

مطالعات اجتماعی

۱۳۹۰	ضریح آفتاب	جیسون پیچ؛ ناصر جعفرزاده و فاطمه محمدی	اطلس بچه‌ها	۱
۱۳۹۰	شرکت انتشارات فنی ایران	امیلی سالینجر؛ آرام وحیدی	روز زمین پاک	۲
۱۳۹۱	شرکت انتشارات فنی ایران	الی اورایان؛ گلی افجه‌ای	سبز شدن چه آسان: کارهای ساده‌ای که می‌توانید برای حفاظت از زمین انجام دهید	۳
۱۳۹۰	عروج اندیشه	فیلیپ استیل؛ سمیه کریم دادیان	فکر می‌کنید چرا کشورها پرچم‌هایشان را برافراشته می‌کنند و سؤال‌های دیگری درباره‌ی مردم و مکان‌ها	۴
۱۳۹۱	محراب قلم	آلکسیا دلریو و سوفی دومانتون؛ رویا خویی	مجموعه‌ای برای ورود بچه‌ها به دنیای بزرگ‌ها: تبلیغات / سیاست / خطرها	۵

هدیه‌های آسمان

۱۳۹۲	قدیانی	غلامرضا حیدری ابهری	از این خونه به اون خونه؛ تفسیر زیبای مفهوم مرگ برای بچه‌ها با نگاهی به دین و روان‌شناسی	۱
۱۳۹۱	مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج	محمد اجاقی	زندگی مصور امام خمینی: آغازگر فریاد / فصل دانایی / دور از وطن	۲
۱۳۹۰	به نشر	مسلم ناصری	قصه‌های شیرین از زندگی معصومین	۳
۱۳۹۰	ذکر	ناصر نادری	من نماز را دوست دارم: آموزش شیرین نماز به کودکان	۴

مهارت‌های زندگی

۱۳۹۲	مؤسسه فرهنگی هنری اورنگ آفرین	طوبا اورنگ	دهانی که حرف بد می‌زد. دهانی که بوی بد می‌داد	۱
۱۳۹۲	مهر میترا	جن گرین؛ عارفه حاجی باقری امیری و میترا غازیانی	چرا مهمه از طبیعت محافظت کنیم؟ / چرا مهمه بازیافت کنیم؟ / چرا مهمه در مصرف انرژی صرفه‌جویی کنیم؟ / چرا مهمه در مصرف آب صرفه‌جویی کنیم؟	۲
۱۳۹۳	تیمورزاده / طیب	جین استانگل؛ شیما خلف‌بیگی	چی باعث می‌شود که تو سرفه کنی، عطسه کنی، سسکه کنی، آروغ بزنی، چشمک بزنی، خمیازه بکشی، عرق کنی و بلرزی؟	۳
۱۳۹۲	گام	دان هیبنر؛ حسین مسنن فارسی	عادت‌های بد دارم	۴
۱۳۹۰	چکه / شهر قلم	الیزابت وردریک و مارتین آگاسی؛ افسانه طباطبایی	مهارت‌های اجتماعی در کودکان: کلمه‌ها برای اذیت کردن نیستند! / دست‌ها برای زدن نیستند!	۵

هنر

۱۳۹۲	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	جلال وزیری	کاغذبازی (دایرة المعارف کاغذ و تا)	۱
۱۳۹۲	مشق نیکو	عادل سلیمانی	مشق نیکو: آموزش و تمرین خط تحریری تمام رده‌های سنی (جلد ۱، ۲ و ۳)	۲
۱۳۹۱	سوره مهر	حسن دولت‌آبادی	نمایشنامه‌های آسان: مادرها مهربون‌اند / وقتی ماهی غرق می‌شود	۳
۱۳۹۲	قدیانی	فیونا وات؛ نازنین نجفیان	۳۶۵ شیوه خلاق در هنر و کاردستی با دور ریختنی‌ها: نقاشی، چاپ، تکه‌چسبانی، اشکال برجسته و جعبه، صورتک و آدمک، کارت پستال و شابلون	۴
۱۳۹۰	پیام آزادی	یوکیو کوروساوا؛ محمد یعقوبیان	جادوی کاغذ (جلد ۱ تا ۵)	۵

کتاب‌های مرجع

۱۳۹۰	محراب قلم	شهرناز بخشعلی‌زاده	فرهنگ ریاضی مدرسه	۱
------	-----------	--------------------	-------------------	---



۱۳۹۰	محراب قلم	فرانسواز دوگیبرت؛ رویا خوبی	آداب معاشرت	۲
۱۳۹۰	محراب قلم	آنیتا گانری؛ کوروش امیری‌نیا و مهدی چوبینه	دایرة المعارف اطلس برای کودکان	۳
۱۳۹۰	محراب قلم	آنیتا گانری و کریس آکسلید؛ حسین دانشفر و دیگران	دنیای شگفت‌انگیز	۴
۱۳۹۰	محراب قلم	کارولین بینگام و بن مورگان؛ حسین الوندی	طبیعت	۵
کار و فناوری				
۱۳۹۳	روشنفکران راه فردا	سعیده مفیدی‌نسب	مبانی و ویندوز ۱ و ۲ به همراه کتاب کار / کتاب نرم‌افزار ارائه مطلب ۲۰۰۷ (Power point) به همراه کتاب کار / نرم‌افزار نقاشی (Paint) به همراه کتاب کار / نرم‌افزار واژه‌پرداز (ورد ۲۰۰۷) به همراه کتاب کار	۱
داستان				
۱۳۹۳	قدیانی	فروزنده خداجو و دیگران	۳۶۶ قصه تصویری برای روزهای سال	۱
۱۳۹۲	مدرسه	ابراهیم حسن‌بیگی و دیگران	زندگی‌نامه اهل بیت (ع)	۲
۱۳۹۱	مدرسه	پروین علی‌پور	مجموعه داستان‌های مهربانی	۳
۱۳۹۱	زعفران	ناصر کشاورز	سبیل بابات می‌چرخه	۴
۱۳۹۲	پیدایش	شکوه قاسم‌نیا و دیگران	مجموعه قصه‌های الکی پلکی	۵
۱۳۹۱	مدرسه	سوسن طاق‌دیس و دیگران	مجموعه قصه‌های بهشتی	۶
۱۳۹۱	مهاجر	جان ج‌ماث؛ شهاب‌الدین عباسی	آب آرام و دوستانش	۷
۱۳۹۱	آفرینگان	اولف نیلسون؛ فریده خرمی	تک و تنها توی دنیای به این بزرگی	۸

۱۳۹۲	چکه	تری جونز؛ امیرمهدی حقیقت	دماغ گنده‌ها	۹
۱۳۹۱	هیرمند	ابی کلین؛ شهلا انتظاریان	سلطان ببین و بگو	۱۰
۱۳۹۲	زعفران	آدام رابین؛ محبوبه نجف‌خانی	سنجابه‌های آتش‌پاره به جنوب می‌روند	۱۱
۱۳۹۲	هیرمند	ابی کلین؛ شهلا انتظاریان	صدمین روز مدرسه/ دردسر بوقلمون روز شکرگزاری	۱۲
۱۳۹۲	زعفران	آنت لنگن؛ محبوبه نجف‌خانی	فلیکس به کشف کره‌ی زمین می‌رود/ فلیکس و ماجرای چمدان پرنده/ فلیکس به سیرک می‌رود/ نامه‌های فلیکس: خرگوش کوچولو به سفر دور دنیا می‌رود	۱۳
۱۳۹۱	منظومه خرد	لوییس سکر؛ راحله پورآذر	ماروین نارنجی و شاهزاده گمشده/ ماروین نارنجی و سؤال عجیب/ ماروین نارنجی و تپه مرگ/ ماروین نارنجی و خانه خانم معلم/ ماروین نارنجی و کیک پرنده	۱۴
۱۳۹۱	منظومه خرد	لوییس سکر؛ راحله پورآذر و فریبا اقدامی	مدرسه کنار جاده عجیب و غریب می‌شود/ مدرسه کنار جاده واقعاً وجود دارد	۱۵

ماهنامه‌ی رشد دانش آموز



- برای دانش آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم ابتدایی
- با مطالبی جذاب و خواندنی
- با این مجله به خواندن علاقه‌مند می‌شوی؛ چیزهای بیشتری یاد می‌گیری؛ و همه چیز را بهتر می‌آموزی.
- تو می‌توانی مجله‌ی رشد دانش آموز را از مدرسه‌ی خودت تهیه کنی.

سخنی با مربیان و والدین



کتاب‌نامه‌ی رشد عنوان فهرستی از کتاب‌های مناسب و استاندارد دوره‌های تحصیلی است که هر سال از سوی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی منتشر و در آن تازه‌ترین کتاب‌های آموزشی و تربیتی به دانش آموزان، معلمان، مدیران، مربیان، کارشناسان و خانواده‌ها معرفی می‌شوند.

کتاب‌نامه‌های رشد، معمولاً کتاب‌های خود را به تفکیک دوره‌های تحصیلی منتشر می‌کنند. در معرفی هر کتاب، علاوه بر اطلاعات شناسنامه‌ای کتاب، چکیده‌ای از آن آمده است تا معلمان و والدین محترم تصویر دقیق‌تری از کتاب داشته باشند.

دسترسی به متن کتاب‌نامه‌های رشد و فهرست کتاب‌های مناسب، از طریق اینترنت نیز میسر است. برای این کار می‌توانید به وبگاه «سامان کتاب»

به نشانی: <http://samanketab.roshdmag.ir> وارد شوید و کتاب دلخواهتان را جست‌وجو کنید.

در صورت تمایل به تهیه‌ی کتاب‌ها، علاوه بر ناشر کتاب، می‌توانید از طریق شماره تلفن ۹-۳۲۴-۰۰۸۸۸ با "پخش مدرسه" تماس بگیرید یا از طریق فروشگاه اینترنتی این مؤسسه به نشانی www.en.madreseh.ir کتاب دلخواهتان را سفارش دهید.



